

Forfatter: Arrebo, Anders

Titel: Udrag fra Breve

Citation: Arrebo, Anders: "Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965", i Arrebo, Anders: *Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965*, udg. af VAGN LUNDGAARD SIMONSEN ; Jørgen Glahder , Munksgaard, 1965-83., s. 313. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-arrebo01val-shoot-idm140030262114352/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Hexaëmeron. Lejlighedsdigte. Breve. Udg. af Vagn Lundgaard Simonsen. 1965

schole officia anammes, som thilforn sked er, vden special k. benaading, huilcket officialerne endnu vduise.

Foruden disse fem nødes ieg endnu i trende sager eders Mag. høyvise raad vnderdanigen at begiere.

1. Om dend ny recess saa vell obligerer superintendenterne i Norge som Danmarck, ad de ingen maa ordinere før hand fanger lensmandens Collatz. Thi her vdj stiftet besynderlig falder en widelig besuerring der hoes, ad naar en person kunde kaldes i Findmarcken eller Norland, hand da først skulde thill Trundhiem at examineres, siden thill Varehuss, Bergen eller Bodøgaard effter Collatz, derfraa thill Trundhiem igien at ordineres, och saa hiem igien thill kaldet; paa denne reise vilde ij Aars thidt forløbe, kircken och midler thid forsømmis, thill met skall hun staa hans tæring, och haffuer mesten huercken hun eller hand noget. Om det derfor Mag. Patr. icke maatte bliffue effter vor ordinantz fol. 28, at hand effter forgaende kald examineres och ordineres thillige, och saa aff lensmanden hiemme i lænet confirmeres. Men i Trundhiems læn kand vell (om behoff giøres) recessen holdes; thi der er præses och superintendenten gerne thilsammen.

2. Er her en viiss opkommen (huor gammucl dend er, væd ieg icke) at naar nogen bonde eller borger haffuer sig offuer en prest noget at beklage for probsten i herredet, da maa probsten icke selff steffne presten for sig, och sagen forhøre, men Anklageren skall thill schriffuerstuen och hente steffning, hun ligger icke saa langt derfraa. Item naar nogen prest forseer sig i geistlig sager, och, probsten hanaem for superintendenten angiffuer, maa icke heller superintendenten steffne hannem och lade probsten som hans Anklagere paa Embedetz vegne gaa met hannem i rette, men hand skall alt steffnis a præside, och fougden i lænet gaa met hannem i rette for probsten, endoch om sacramenterne och andre mysteris, som nylig skede. Huor aff følger mange absurda.

1. Staar dend prest vell thill hoffue, eller haffuer fougdens

21

gunst, tør neppelig nogen probst angiffue hannem. 2. Angiffuer hand, der tør i lengden neces steffning och rettergang, dog ieg klager inted, saadant er mig icke vederfaret. 3. Conseqventer skall probsten enten klage sine prester for fougden, eller fougden self være inspector offuer presterne och giørre probstens Embede, met meget mere, som min herre Cantzeler fast bedre slutte kandt. Om derfor her icke saadan process maa holdes som i Danmark (och ellers i Norge), at huo dømme skall, hand steffuer, være sig probst eller superintendent, och det i lænsmandens eller hans fulmetiges Nærvaarelse, effter ordinantzen.

3. Om en prest paa Helle land, her Peder paa Alstedhouff, maa naadigste beuilges at bruge sin søn pro Communi-stro domestico eller residento (thi hand holder begge parter effter reformatzen). Personen, Jonas Petri kaldet, haffuer ret vell studeret i 6 Aar, baade Hafnia, Witteberga och Rosochij, och haffuer lofflige testimonia och meget gode gaffuer.

Nytt at schriffue om, er pesten kommen fraa Bergen hidt thill Trundhiem, erre vid zoo allerede døde, er och vdsprengt i Norlandene, och paa atskillige stæder her i Trundelauget, Gudt være oss naadig. Ellers er her god thidt, Gud skee løff. Tyndt norskt korn biudes fall for 3 m \mathring{a} ; fiskeriet er och got. Her er nylig en Comet opstanden, secs hora 5 matut. et conseqventer ad claram lucem i oust sudoust, Suantzen vender saa got som ret op at. Deus misereatur nostri.

For dett sidste beder ieg met vnderdanighed, at E. Mag. vill holde mig denne store vittløffighed thill gode, och en gunstig resolution met buddet her paa meddele. Gud vill det belønne, huilcken gode Gudt ieg E. Mag. met Ed. Strenghedtz ganske ridderlige huss nu och daglig thill siell och liiff, throligen vill befaler haffue. Aff Skogns prestegaard dend 22 Novemb. 1618.

Ed. Magnific. tienstvillige
Anders Christensson
E. h.